

Літаратурны мастацтва

Год выдання 35-ы № 23 (2076)
18 сакавіка 1966 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 кап.

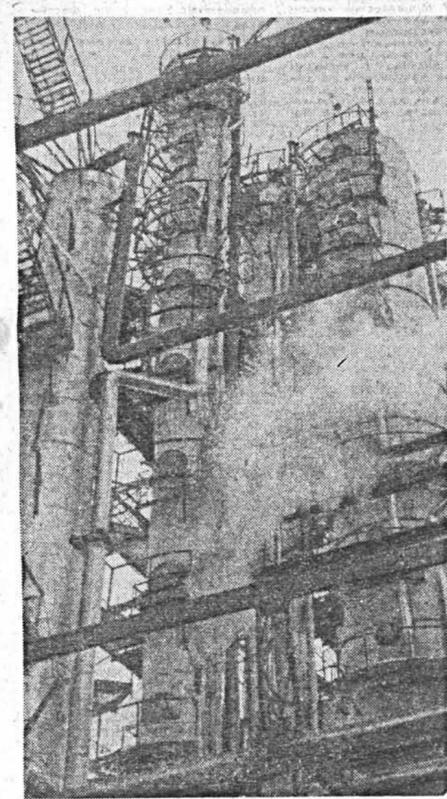
ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАУ БССР

ЛІТАРАТУРНЫ КОНКУРС ІМЯ МІКАЛАЯ АСТРОЎСКАГА

Пра два гады ўсё прагрэсіўнае чалавечтва нашай планеты будзе адзначаць 50-годдзе Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У гонар гэтай значнай даты Саюз пісьменнікаў БССР, ЦК ВЛКСМ і выдавецтва ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардыя» паставілі прэсвай Літаратурны конкурс імя Мікалая Астроўскага.

Пальміны змагар за камунізм, чыё гераічнае жыццё і творчасць маюць велізарнае грамадскае значэнне, Мікалай Астроўскі назаўважыў сваю імя «Які гартвалася сталь» адназначна на зямлі нашай краіны і выдзяляў яго імем «Молодая гвардыя» паставілі прэсвай Літаратурны конкурс імя Мікалая Астроўскага.

Першыя крокі пяцігодкі

Першыя дні пяцігодкі. Здаецца, зусім мала часу прайшло, а кожны ўжо зроблена. Колькі новых машын і тэхнікі выйшла з верстатоваў, колькі тысяч метраў тэльнай сшытка з тэхнічнай, колькі металу выкапана, здабыта нафта.

ФЕСТИВАЛЬ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА У РАСІІ

Свята беларускага мастацтва ўз'яўлена крочыць на зямлі сібскай. Некалькі дзён шырока былі адчыненыя дзверы тэатраў, канцэртных залаў, палацаў і дамоў культуры Кузнецка, Марыінска, Пракопеўска, Асінінкі, Ленінска-Кузнецка і іншых гарадоў і пасёлкаў Кузбаскага краю. Фестывальныя агні ззялі на заводзях і фабрыках, камбінатах і шахтах, у палацах культуры шахцёрў і металургаў. У кінатэатрах ішлі нашы фільмы. Больш ста канцэр-

СВЯТА ДРУЖБЫ БРАТНІХ НАРОДАЎ

таў і выступленняў, дзесяткі тысяч глядачоў, не лічачы тых, хто глядзеў выступленні па тэлебачанні—такі вынік першага тыдня фестывалю, якіяга свята дружбы дзюх братніх культур, дружбы двух братніх народаў.

Усюды, дзе ён выступалі нашы мастацкія калектывы, іх горава віталі сібскай. Чыталі словы ўдзячнасці за высокае май-

Фестываль беларускага мастацтва ў гарадах Расійскай Федэрацыі выклікае велізарную цікавасць працоўных Сібіры. Кожны дзень адбываюцца сустрэчы з беларускімі артыстамі і дзеячамі культуры. У час аднаго з канцэртаў у Кузнецку да беларускіх артыстаў прыйшлі шахцёры Кузбас, срод якіх быў аборона Брэсцкай крэпасці Радзін Семанюк (у цэнтры) і забойчы шахты «Пайчонія», дэлегат ХХІІІ з'езда КПСС Анатоля Кавалёў (злева). Яны цёпла азнакавалі артыстаў за дастойнае аса- лова, гаварылі аб неперайманай дружбе нашых народаў і культур.

ства, за шырокае знаёмства з чужою і самабытным мастацтвам нашага народа.

ПРЫЯЗДЖАЙЦЕ ЯШЧЭ!

Сем фестывальных дзён на Кузнецкай зямлі ператварыліся ў сапраўднае свята мастацтва. Не памылоса, калі скажу, што ніколі нічо Кузбас не жыў такім напоўненым і цікавым культурным жыццём, як у гэтыя дні.

Пяцьсот пасланцоў беларускага мастацтва прыцягнулі да сябе ўсеагульную ўвагу. Паўночныя былі глядзельныя залы тэатраў і кіназалы, студэнцкія аўдыторыі і палачы культуры, клубы і канцэртныя пляцоўкі. Толькі на білетах філармоніі канцэрты беларускіх артыстаў глядзела 60 тысяч чалавек. А колькі было ў прадстаўнікоў мастацтва творчых сустрэч, хто падлічыць шматлікую аўдыторыю тэлегледачоў... За ўвесь час быў толькі адзін выпадак, калі сарваўся канцэрт. Снежныя занысы перашкодзілі эстраднай брыгадзе пераехаць з Тахта-ў Шарэгін. Артысты аб'явілі, што паўтараюць канцэрт у Тахтаўле, і за некалькі гадзін памышанне клуба зноў напоўнілася глядачамі.

Цяжка апісаць той энтузіязм, з якім прымалі артыстаў.

У раённым цэнтры Марыінска гаццей сустралі і лавалі ў горад «на дзесяці святаю прыбраных конях парак». У Ленінска-Кузнецкіх моладзь пасля кожнага нумара скандэлявала: «Дружба!», «Дружба!», «Дружба!». У Новакузнецку артыстам паднеслі макет вугальнага камбайна. А ў Пракопеўску да прыезду гаццей спецыяльна вырасталі кветкі.

Гарады і вёскі Кузбаса нібы саабрычалі, хто лепш сустрэне і падзякуе артыстам.

У пасёлку Мышка пчалары прынеслі на сцяну сотавы мёд, на Заходне-Сібірскім металургічным камбінате гацям паднеслі ўзор першага пракату і макет славутага абеліска ў гонар пакарышляў космасу ў Маскве, корпус якога зроблены рукамі кузнецка. Групе М. Шышкіна ў Цісале рыбакі паднеслі ў падарунак вялізнага шчулака. Артысту Р. Дзідзенку падарвалі шахцёрскіх касцюмаў, Барысу Райскаму—каска мантажніка, Віктару Чарнабаеву—рогі алёна. Калі на шахту Чардэнкаву прыехаў хор пад кіраўніцтвам Генадзія Цітовіча, шахцёрш, што працавалі пад зямлёй, напрасілі, каб канцэртнае памышанне было падключана да ўнутрышахтнай сувязі. Канцэрт, такім чынам, слухалі ўсе гарні.

На мяжы Цісальскага раёна пасланцоў Беларусі выйшлі сустракаць жыхары вёскі Лісцяныкі—радызны Алексія Лявонца. Калі аўтамашка выліла на вуліцу, Лісцяныкі паднеслі гацям вялікі банан свежага хлеба і жывыя кветкі. Канцэрт у вёсцы не прадугледжваўся, але нехта было не задаволіць просьбу такіх гаццейных гаспадароў. У раённым цэнтры на канцэрте рабочыя падарвалі артыстам узоры руды, а прамысловыц-паліўніччыя—рогі алёна і кедравыя арэхі.

Усюды, куды ён прыезджалі артысты, узніклі мітынгі, надлажваліся творчыя сустрэчы, выступленні самадзейных калектываў; беларускія гоці аказалі вялікую дапамогу мясцовай мастацкай самадзейнасці.

Пры Краўскім раённым Доме культуры ўжо імаг гадоў працуе акадэмічны хор, якім кіруе аматар спявання Н. Жданевіч. У час канцэрта, прысвечанага ад-

ЗЕМЛЯКІ

У абласным статстычным ўпраўленні мне далі дакладную ўпаўнравленую на тэрыторыі Кемераўскай вобласці жыве 24 500 беларусаў. Хто яны, нашы землякі, які ўклад уносяць у жыццё гэтай багатай і вялікай краіны, як адгукуцца на нашы выступленні?

І настаўніца з Пракопеўска Л. Першыня-Талаш.

Першая ж канцэртны прынёсі першыя прыемныя знаёмствы, вочныя і аўчныя.

Так, гэта не супадзенне. Лізія Васільеўна Першыня-Талаш сапраўды праўнічка славутага героя коласаскага «Дрыгны», якому ў Петрыкаве пастаўлены помнік.

Вольга Жукоўская нарадзілася ў Полацку. Жыве сёння ў Новакузнецку, працуе ў тэатры «Кузнецкімрамбуд». У гэту эмалей Кузнецкага металургічнага камбайна працуе яе муж — таксама палачанін.

Усе гэтыя дні ў Кузбасе латвала завярнуха, і я не змог дабрацца да Пракопеўска. Пазваніў у Пракопеўскае прафесійна-тэхнічнае аўчальніца № 9, дзе працуе Лізія Васільеўна.

ХРОНІКА ЛІТАРАТУРНАГА ЖЫЦЦЯ

ДА СЛАЎНЫХ ДАТ

У літаратурнае аб'яднанне пры мазырскіх газеце «Камуніст» уключаныя: журналісты, аўтары і выкладчыкі ўстаноў, устаноў прызначана для спецыяльнай аўдыторыі. Асабліва гэта праца павялічыла зусім інтэлектуальнае абавязвае дэтармінава, да дні адзінаццаці з'езда КПСС дзеяч пераходзіць у працу.

НАПЯРЭДАДНІ «КНІЖЧЫНЫХ ІМЯНІН»

Як і заўсёды, сёлетня ў дні вясняных канікулаў будзе праводзіцца Тыдзень дзіцячых кніж. Юныя чытачы пазнаёміцца з навінкамі дзіцячай літаратуры, сустрэюцца з аўтарамі любімых кніж. Гэтыя дні мы адзначым «Пяніер Беларусі» адбываецца сустрэча супрацоўнікаў газет і груп літаратараў; яны лішчэ да дзяцей.

ПАМЯЦІ БАЛГАРСКАГА ДРУГА

Валгарскага пісьменніка Георгія Выхава ў нас ведаюць па яго літаратурных працах, па перакладах з балгарскай мовы. Гоць з Балгарыі выхадзіла шматлікіх аўтараў і перакладчыкаў на Беларускую Народную Рэспубліку. Надаўна ў Саюзе пісьменнікаў БССР ён працаваў рабарат на тэхніку «Літаратурны сувязь славянскіх народаў». У амерыканскім рэфармацыя прыйшлі ўдзел літаратурны А. Кулакоўскі, Я. Семляжон, М. Ткачоў, І. Чыгрынаў.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА САВЕТА СССР АБ ПРАВЯДЗЕННІ ВЫБАРАЎ У ВЯРХОўНЫ САВЕТ СССР

У сувязі з заканчэннем паўнамоцтваў Вярхоўнага Савета СССР шостага склікання, на падставе артыкула 34 Канстытуцыі СССР, Прэзідыум Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік ПАСТАНАЎЛЯЕ:

Назначыць выбары ў Вярхоўны Савет СССР на нядзелю, 12 чэрвеня 1966 года.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ПАДГОРНЫ. Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. ГЕАРГАДЗЕ.

ШТО ПІШУЧЬ ПРА НАС

Газета «Кузбас» у нумары ад 15 сакавіка змяшчала рэцэнзію на выступленне Дзяржаўнага акадэмічнага харавога капэлы БССР.

ПРЫГАЖОСЦЬ ГАРАДСКОЙ КАМПАЗІЦЫ

Архітэктар В. АНІКІН.

У СВЕЦЕ ЦУДОЎНЫХ ГУКАЎ

Зяртае на сябе ўвагу дырыжорская манера Р. Шыры; стрыманы, поўны ўнутранай сілы жэст, заснаваны на давері да ансамблевасці вакалістаў.

З КАНВЕРА

Домабудуіччых камбінатаў сыходзяць усё новыя і новыя дамы. Яны маніруюцца ў мікравазонах, утварочны новыя жыллыя масівы. Волпыт гаворыць, што сёння, як ніколі раней, наспела патрэба ў вялікім мастацтва горадабудуіччых кампазіцыяў. Гамесіцыя без выразнай прывязкі да з'яўлення шэрых і выгляд раённай, якія стамляюць воча свай аднастайнасці. Многія жыллыя раёны вялікіх гарадоў, падобныя як дзве кроплі вады, і калі б чалавек не ўзаяметку для яго самога перанесці з аднаго горада ў другі, ён наўрад ці мог бы заўважыць гэта.

Гэтую недакучную аднастайнасць можна ліквідаваць, стварыўшы ў кожным горадзе, з кожным жылым раёне сваёсаблівасць горадабудуіччых ансамбляў, арганізаваных самабытных гарадскіх ландшафтаў, які меў бы індывідуальны рысы. Работа гэтая даволі складаная. Індустрыялізацыя будыўніцтва паставіла многа праблем: якім павінны быць тыповыя праекты, якія павінны іх у забудова, дзе таі мяжа, за якой пачынаецца аднастайнасць кампазіцыя, якія гэтак неабходна непатворнасць аблічча горада, раёна? Нам трэба навучыцца таксама керывацца ландшафтам. Мы звычайна нівеліруем яго, робім роўнае, гладкае поле, выгаднае з пункту гледжання будуіччых, — такое можна ўбачыць ва ўсіх нашых мікравазонах. Зімою дзіця не можа таі нават пакітацца на санках з гэтым. А ландшафт жа трэба нават штучна падкрэсліваць. Аднак сёння да вырашэння гэтых праблем мы падыходзім вельмі мерудна.

Што ж перажджачы гэтаму? Мне здаецца, сам метад работы ў нашых праектных арганізацыях — «белдзяржпраекце», «Мінскпраекце» і аб'ярактах. Праекты мікравазонаў распрацоўвае зусім невялікая колькасць архітэктараў, так званых «планіроўшчыкаў». І сёння яшчэ бытуе думка, што планіроўка гэтых раёнаў — работа ніжэйшага гатунку. Таму многія таленавітыя архітэктары не «апускаюцца» да таго, каб паспрабаваць свае сілы ў кампазіцыі вялікіх комплексоў, якія лішчэ за лепшае займаюцца індывідуальным праектаваннем. У выніку многія планы забудовы конуючыя па-рамежніцку, у іх павялічваюцца абрыдлы штамп.

Як знайсці выхад са становішча, як прыцягнуць лепшых архітэктараў сілы да гэтай важнай справы? Волпыт кажаваць, што там, дзе ў творчым спабодніцтве сутыкаюцца розныя погляды і пункты гледжання,

леўне мужніцкага наўрта ў славянскіх аўтараў БССР М. Шуманскага, В. Юнечка і салістаў капэлы І. Кізуля. В. Туза ў песні Ул. Аполюнкіна «Об'ябраць дзіце сонца» мушанай прастацей і высакорнасьцю адзначана выкананне мужніцкім сладам капэлы другой алоўны чыны ў гэтым выданні.

Шмат пазыўнай прыгажосці, плашчотнай лірыі ў татарскай народнай песні «Вячэрні зары», якую прапелі Галіна Лажаніна, Зінька, ян аўчачок, голас аўчачыні, якія калі каханая. «Прывітанне!» — мяніла спявачка Галіна Лажаніна. Інтэлектуальнае багацце, графічнасць юнацкіх сіроўкі, безадорна роўны строй — вось што перш за ўсё хваляе аднастайнасць і гэтаму выданні.

Нельга без хвалявання слухаць рускую народную песню «Сонца ўсходзіла ў халодзіцы». Галасы спявачкі бліскава імітуюць сумныя пахавальныя гукі турэмнага звада. Наступна на нарастае мажорнае гучанне, і вось фінал — аўтэмыстычны, жыццёсцярадзальны.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэйшую эстэтычную наштоўнасць народа — песню.

Залёкі, ледзь чутна ўзнікае тэма грознага папярэджання! — Людзі свае, слухайце! Гэтуя яліччона татама мужніцкай галасоў, ілюе пелачыцы ўнутры заліка. Гэта «Бухвалыдскі набат» Мурадзілі.

Здзіўляючы майстэрства бліскавага інтэр'юматара народнага мелодыя, сапраўднага ўладара песняй стыхі Р. Шыры ў спалучэнні з творчай натхненнасцю і гарніне яго таленавітых вучняў стварылі высокую прафесійнасьцю і самабытны ансамбль, якім па праву ганарыцца ўся краіна.

Краса — душа народа, годная і цудоўная, і беларускае харовае мастацтва імяніцца захавала найвышэй

Вежа Тамерлана

У трох—чатырох кіламетрах ад станцыі Тамерлан Паўднёва-Уральскай чыгуначнай стайцы ў адкрытым стане ля возера Вялікае Кісее выдатнае збудаванне XIII—XIV стагоддзяў — вежа Тамерлана.

Што ж гэта за помнік, каму ён належыць?

Вежа мае вельмі выгляд. Ён метравыя квадраты гмах зроблены з чырвонай, добра абпаленай цэглы вялікай памераў — у два разы большай, чым сучасная. Многія стагоддзі беражэ сваю тайну загадкава лабудова, на раджаючы легенды, выклікаючы спрэчку даследчыкаў і падарожнікаў. Адна лічыць вежу малітоўным домам, другія меркавалі, што гэта маўзэлей вялікага дзяржаўнага дзеяча або прадстаўніка знатнага сярэднявечча.

У 1889 годзе ўпершыню былі зроблены археалагічныя раскопкі ў сярэднявечнай вежы. На метравы глыбінні ўдалося знайсці жаночы шкідлет, накіраваны апрацаванай драўнінай карой-дубам. Над вачыма і ротам у дубку вялікі былі адтуліны. Шыя шкідлета была абмотана шафкавай тканінай, якая часткова захавалася. Тут жа ляжалі залатыя завушніцы з жамчужынамі і яхонтамі. На руках — залатыя персценкі з зеленавата-блакітнымі камячыкамі арабскага паходжання. Чарпак насіў выразны рысы магольскага складу.

Такім чынам, пацвердзілася гіпотэза аб прызначэнні вежы як надмагільнага помніка-маўзэля.

Хто ж увёў пудоўнае збудаванне і хто жачына, пахаваная пад скляпеннямі гэтага маўзэля? Аднак памагалі знайсці народныя легенды, перадаваныя з роду ў род. Вось адна з іх.

Магольскі палкаводзец Тамерлан у канцы XIV стагоддзя пася-

САКАВІК
Фотаграф Т. МЕЛЧАНКА

ГОСЦІ

Вакальна-інструментальны квартэт «Арара» у складзе Родэрыка Багдасяна, Зінаіды Яшылі, Тамара Панчэва і Тэймурза Давітаў выстулаў у Англіі, Чэхаславакіі, ГДР, Польшчы, Аўстрыі, Того, Малаві, Абганістане, Іране і іншых краінах. У фондзе Усеасветнага радыё ёсць запісы 70 песняў, якія выканалі гэтыя калектывы. Квартэт прымае ўдзел у агульнай музычнай мінафіліям. Свае песні артысты выконваюць на 16 мовах народаў Савецкага Саюза і зарубежных краін.

У Беларускай квартэт выступіла ўпершыню. Падчас гастроляў у Мінску групе артыстаў наведуюць Гомель і Брэст.

На зданіну — выступіла квартэт «Арара».

Фота Ул. КРУКА.

ПАМФЛЕТ ПРЫКРАЯ СПАДЧЫНА

Есць літаратура, якую надужа хочацца, каб грамадзкасць ведала, што яны пісалі ў недалёкім мінулым. Вось Юрка Віцьбіч. У часе гітлераўскай акупацыі яму вельмі няпрыемна было за некаторыя свае творы, напісаныя да вайны. Пасля вайны, апынуўшыся ў ЗША, той жа Юрка Віцьбіч шмат бы даў, каб ніхто не нагадваў яму пра артыкулы, у якіх ён у час фашысцкай акупацыі ўспраўляў фронт, новы парадок у Еўропе, заклікаў да знішчэння аўрэляў у Віцебску. Той жа, што пісаў Віцьбіч пяць, з часам будзе, пэўна ж, мець тую ж самую вартасць.

Так жа здарылася з «творамі» Станіслава Станкевіча. Шчыра і надужа Станкевіч пісаў, быццам такія вучоныя літаратары, якіх ён і Віцьбіч, зрабілі за мяжой для навукі і літаратуры «больш, чым усё Акадэмія навуц БССР і пісьменнікі падсаветскай Беларусі». Цяпер Станкевіч, выступаючы перад мікрафонам амерыканскай радыёстанцыі «Свабода» (пасля таго, як шафы накіравалі яму: «не ганьце ўсё»), «прызнае» поспехі беларускай саветскай літаратуры, нават называе яе «нашай», гэта значыць сваёй, «сабскай». Цяпер, пры «аблегчаным курсе» замежнай прапаганды, яму прыкра, што ён зневажыў беларускую літаратуру, яе стваральнікаў.

Але больш за ўсё прыкра доктару Станкевічу за тое, што нарабіў ён у Барысаве пры гітлераўскай акупацыі на пасадзе начальніка раёна.

Хоча творы літаратуры і вучонага доктара Станкевіча ў гэты перыяд маюць зусім новую, яазвычную форму, форму загадаў і даносаў, гэта ніколі не зніжае іх вартасці як дакументаў. Вось, напрыклад, «Загад № 115 па ўправе Барысавскага раёна ад 30 снежня 1942 года». У ім начальнік Барысавскага раёна шчодра раздзяе ўзнагароды сваім падудальнікам «за шчырае супрацоўніцтва з нямецкімі вайсковымі часіамі».

Яні вялікі сэнс у гэтых кароткіх, але выразных загадах. А яны гучыць словы «шчырае супрацоўніцтва». Адразу відаць рука літаратуры.

Кожнаму, хто трапіў у загад № 115, залічвалася як заслуга «шчырае супрацоўніцтва» з акупацыйнымі ўладамі, «добрыя вынікі ў выкананні распараджэнняў нямецкіх вайсковых улад».

Асаблівай «гуманнасцю» вызначаюцца творы Станкевіча, якія датычацца ліквідацыі гэта ў Барысаве. Жанры тут самыя розныя. Сярод іх знойдзены і сур'янаватыя запісы акупацыйным уладам, якія скарэй за ўсё дададзілі ім на ямецкай мове і скрупулёзна пералік рэчаў, абраных у людзей перад расстраляваннем і пасля расстралявання і хто жачына, пахаваная пад скляпеннямі гэтага маўзэля? Аднак памагалі знайсці народныя легенды, перадаваныя з роду ў род. Вось адна з іх.

Магольскі палкаводзец Тамерлан у канцы XIV стагоддзя пася-

Не менш цікавым з'яўляецца другі твор з празаічнай, на першы погляд, назвай «Пасылка работнікаў у Нямеччыну». Ён таксама, як і іншыя творы доктара Станкевіча, мае форму загадаў.

«Справа пасылкі работнікаў у Нямеччыну неабходна ўдзяліць асабліва ўвагу», — піша буржэст-літаратар... Падкрэсліваючы тую вялікую карысць, якую будзе мець беларусы, прычыны на неміцкі, Станкевіч прапавідае: «Людзі, высланыя ў Нямеччыну, прыглядзіцца да нямецкага жыцця з заходняй культурай». Слова «высланыя» ў гэтым сказе хоча і супярэчыць таму, што піша аўтар у пачатку загадаў, але найбольш адвадае сэнсу таго, што адбылася ў часы гітлераўскай акупацыі. Вядома, высылалі людзей, бо хто ж паедзе на катарж добраахотна?

Акупацыя на нашай зямлі мелі вельмі многа клопатаў. Станкевіч бачыў гэта і блізка ўспрымаў да сэрца іх «якія» лёс: Вынікам яго сардэчных перажыванняў за гітлераўцаў з'яўляюцца класічны твор «Пакарэнне за драбныя праступкі».

«Часта здараецца, — чытаем у гэтым творы, — што старшыні воласцяў і службы парадку ў Барысаве справы аб драбных праступках (драбныя пакарэнні і іншыя) перадаюць у гестапа, перагружаючы апошняе работнікаў, што яны «перагружаны працай гестапа», буржэст-літаратар загадае: «У гестапа трэба перадаваць справы палітычных праступкаў (перыяры, камунізм, супрацьніцтва агітацыя і інш.)». У аўтара гэта творы тропіні не ладыцца са стылем, але гаспадары лагодна не звяжалі на гэтыя драбязі.

МУЗЕЙ — У КВАТЭРЫ

Кіраўнік латвійскай кватэры «Кніггаганда» Стэфан Цуіна сабраў адну з буйнейшых у Савецкім Саюзе калекцыяў рэспубліканскай кватэры, якія захоўваюцца ў музеі або зборках усяго свету.

Цяпер у рыжскай кватэры Цуіна, як паведламе кватэры газета «Рыжскі Вестник» 29 каларовых мастацкіх рэспубліканскай 2 500 мастакоў розных краі і эпох.

Стэфан Цуіна захаваліся рэспубліканскія некалькі дзесяцігоддзяў, аднак да пачатку Вялікай Айчыннай вайны ён меў вялікі і каштоўны збор. Потым Цуіна склаў з работамі ў складзе калекцыі, якія ўважыліся за сваёй багатай калекцыяй. У гэты перыяд Цуіна перамаў у родны горад, ён не знайшоў нічога са сваёй багатай калекцыяй. Цяпер, праз дзяцціль з лішнім гадоў, у вялікіх шафах рыжскага амацара мастацтва збор сабраны доўжна на сваёму багатым калекцыя.

АДН.

МУЗЕЙ — У КВАТЭРЫ

Кіраўнік латвійскай кватэры «Кніггаганда» Стэфан Цуіна сабраў адну з буйнейшых у Савецкім Саюзе калекцыяў рэспубліканскай кватэры, якія захоўваюцца ў музеі або зборках усяго свету.

Цяпер у рыжскай кватэры Цуіна, як паведламе кватэры газета «Рыжскі Вестник» 29 каларовых мастацкіх рэспубліканскай 2 500 мастакоў розных краі і эпох.

Стэфан Цуіна захаваліся рэспубліканскія некалькі дзесяцігоддзяў, аднак да пачатку Вялікай Айчыннай вайны ён меў вялікі і каштоўны збор. Потым Цуіна склаў з работамі ў складзе калекцыі, якія ўважыліся за сваёй багатай калекцыяй. У гэты перыяд Цуіна перамаў у родны горад, ён не знайшоў нічога са сваёй багатай калекцыяй. Цяпер, праз дзяцціль з лішнім гадоў, у вялікіх шафах рыжскага амацара мастацтва збор сабраны доўжна на сваёму багатым калекцыя.

АДН.

ШЧАСЛІВАЕ КНІГАСХОВІШЧА

«НИКІЦІНСКАЯ СУБОТНІКА» РЫТХУОЦА ДА НАВСЕЛЛЯ

Сам гадзінь вечара... У музей, што ў доме па Успенскай вуліцы, 14, пачуецца мелодыі званон. Так пачнецца 700-е паслядзіне «Нікіццінскай суботнікі». За стагоддзі, якія заўбываюць гэты месца, гэты вечар, нягледзячы на старшынню — Еўдасію Федарэўна Нікіціна.

На гэты вечар будзе асабліва ўрачыстым: «Нікіццінскай суботнікі» ў бліжэйшым дні справіцца навасельце.

Масавец даў іх прасторна і выдатна памішанае. Есць да разнакісці масавецкай, рупкаліскай, аўтографу, партэраў некалькіх пакаленняў рускіх і саветскіх пісьменнікаў — не толькі вялікіх, якіх мы называем класікамі, але і «малых», малавядомых шырокаму чытачу, аднак разам з тым п-саюжым таленавітым, цікавым.

Цяпер у канферэнц-зале «суботнікі» будучы праводзіцца літаратурныя вечары, якіміныя выступаюць, сустрачынінгалібова. «Суботнікі» пачыналіся дэлямі і багатымі, працягваюцца сёння з удзелам дзяцей і ўнукаў... А пачынаюць сабрацца Е. Нікіцінай, рыхтуюцца да праразу, ідуць экскурсанты, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — творца Сяргей Ясефіна і Алжбета Блома. Пісьменніку літаратурнаму хвалюе творчасці вядомых або заўчасна памёршых празаікаў і паэтаў. І Е. Нікіціна адвадае на сотні гадзін рэдакцыю, рэдакцыю Е. Нікіцінай, іспытана стракоўчыя тэлефоны, разпазрэ з'яўляюцца пашталёныя з поўнымі тортамі пісьма, кнігі, часопісы. Па дзе, а то і больш лекцыяў штодзённа чытае Е. Нікіціна: старыя камуністы і цікавыя жыццё адражэнняў і дэмакратыі, і арганізатар «Нікіццінскай суботнікі» Анастасія Васільевіча Луначарскага, студэнтка і старшыня школыныя — твор